

Utlåtande Rotel III (Dnr KS 2024/261)**Motion om yrkesutbildning för ukrainska medborgare**

Motion av Jan Jönsson och Christina Tufvesson (båda L)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren**Sammanfattning av ärendet**

Jan Jönsson och Christina Tufvesson (båda L) har väckt en motion i kommunfullmäktige där de föreslår att yrkesutbildning för ukrainska medborgare ska genomföras som pilotprojekt i Stockholms stad.

För asylsökande och personer med tillfälligt skydd från Ukraina är rätten till utbildning begränsad enligt skollagen. Ukrainare har inte rätt till utbildning inom komvux med undantag för utbildning i svenska för invandrare och svenska som andraspråk.

Från och med den 1 november 2024 blir det möjligt för denna målgrupp att folkbokföra sig. När lagen träder i kraft får ukrainare, som valt att folkbokföra sig, rätt till hela vuxenutbildningens utbud.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd och Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret bedömer att ukrainares möjlighet till folkbokföring som kan bli aktuell från och med den 1 november 2024 bör inväntas.

Arbetsmarknadsnämndens bedömning är att staden bör invänta ukrainares möjlighet till folkbokföring som kan bli möjlig från och med den 1 november 2024, framför att starta ett pilotprojekt med yrkesutbildning för ukrainska medborgare.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds bedömning är att staden bör invänta ukrainares möjlighet till folkbokföring framför att starta ett pilotprojekt med yrkesutbildning för ukrainska medborgare.

Kungsholmens stadsdelsnämnd ser positivt på målsättningen att ukrainska medborgare kommer i utbildning och arbete, men framhåller samtidigt att staden bör avvakta beslut om ett eventuellt pilotprojekt med yrkesutbildning för ukrainska medborgare i och med beslut från Europeiska unionen.

Södermalms stadsdelsnämnd ser positivt på målsättningen att ukrainska medborgare kommer i utbildning och arbete. Vidare framhåller nämnden att staden bör avvakta lagstiftning om ukrainares möjlighet till folkbokföring innan beslut om ett eventuellt pilotprojekt med yrkesutbildning för ukrainska medborgare.

Stockholms Stadshus AB är positiv till att ukrainska flyktingar erbjuds utökad möjlighet att studera vuxenutbildningar och framhåller att Stockholms stad bör invänta ukrainares möjlighet till folkbokföring framför att starta ett pilotprojekt med yrkesutbildning för ukrainska medborgare.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Över två år har gått sedan Ryssland startade sitt oprovocerade invasionskrig i Ukraina. Ett krig som medfört ett oerhört lidande och en stor ovisshet för det ukrainska folket. Kriget har berövat det ukrainska folket frihet, framtidsplaner och barndomar. Det är oacceptabelt.

Stockholms stad har och fortsätter jobba intensivt med att stötta människor som flytt krigets Ukraina. Boenden har ordnats, skol- och förskoleplatser har erbjudits och under år 2023 beviljades 8 miljoner kronor i stöd till olika ukrainska kulturverksamheter och aktiviteter. Via Etableringscentrum erbjuds även matchning av jobb samt arbetsförberedande aktiviteter i form av CV-verkstäder, intervjuträning och information om arbetsmarknaden i Sverige. För att ytterligare stärka ukrainares etablering på Stockholms arbetsmarknad erbjuder vi, via vår vuxenutbildning, både sfi samt högre studier i svenska. Dessa är viktiga insatser för att främja en god etablering för ukrainarna.

Precis som remissinstanserna lyfter har regeringen kommit med en lagrådsremiss om *Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd*. Remissen innehåller förslag som möjliggör folkbokföring för de ukrainska medborgarna som haft tillfälligt skydd, enligt massflyktdirektivet, före den 1 november 2023. Folkbokföring för denna målgrupp blir möjligt från och med den 1 november 2024. När lagen träder i kraft får ukrainare, som valt att folkbokföra sig, rätt till hela vuxenutbildningens utbud.

Stadens arbetsmarknadsförvaltning arbetar flitigt med förberedelserna inför ett eventuellt ökat inflöde av ukrainska elever till stadens vuxenutbildning efter den 1 november 2024. Det är därför rimligt att invänta ikraftträdandet av lagen, som

möjliggör för fler ukrainare att studera inom stadens vuxenutbildning, än att starta ett mindre pilotprojekt.

Regeringens lagrådsremiss är välkommen, det är en viktig lagändring som medför stabilitet och långsiktighet för målgruppen. Det rödgröna styret gick före tidigt och uppmanade regeringen att vidta nödvändiga lagändringar. Dock är det viktigt att framhålla vikten av ekonomisk kompensation från staten, som har det yttersta ansvaret för flyktingmottagandet, till Sveriges kommuner. När lagändring om sfi för ukrainska medborgare som omfattas av massflyktsdirektivet trädde i kraft, kunde kommuner söka statsbidrag från Skolverket för finansiering. Det konstaterades att kostnaderna i kommunerna blev högre än det statsbidrag som utlystes under 2023. När kommuner fick möjlighet att erbjuda högre studier i svenska utlystes inget statsbidrag eller annan ekonomisk kompensation. För det rödgröna styret är det en självklarhet, med stöd av lagen, att erbjuda målgruppen sfi och högre studier i svenska. Men regeringen kan inte förvänta sig att kommunsverige ska bära det ansvaret själva.

Bilaga

Motion om yrkesutbildning för ukrainska medborgare, dnr KS 2024/261-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att avslå föredragande borgarråds förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande

Av föredragande borgarråds svar framgår att man anser att staden bör invänta ukrainares möjlighet till folkbokföring, som kan bli möjligt från och med den 1 november 2024, innan ukrainare ges möjlighet att söka till yrkesutbildningar. Miljontals ukrainare lever på flykt i Europa och i Sverige finns det ca 55 000 ukrainska flyktingar. Det är naturligtvis ytterst angeläget att ukrainska flyktingar får utveckla och förbättra sin kompetens.

Detta är mycket angeläget dels ur individsynpunkt, för att de ska kunna komma in på arbetsmarknaden, försörja sig själva och sina familjer och kunna leva som självständiga och produktiva individer. Men dels är det också viktigt ur samhällssynpunkt. Samhället har ett stort intresse av att de ukrainska flyktingarna klarar sig själva och kan bidra till vårt samhälle.

När vi lämnade in den här motionen fanns det goda möjligheter för den rödgröna majoriteten att snabbt agera och starta ett pilotprojekt med yrkesutbildning för ukrainare. Nu har man släpat benen efter sig så länge att lagstiftningen har kommit

ikapp. Överskotten från de senaste åren visar dessutom att ett sådant här projekt mycket väl kunnat startas av staden utan extra medel från regeringen, något som hade varit till stor nytta för både målgruppen och för stadens skatteintäkter.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 2 oktober 2024

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jan Jönsson (L) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

1. Att bifalla motionen i sin helhet
2. Att därutöver anföra följande

Centerpartiet ställer sig helhjärtat bakom insatser som underlättar för de omkring 50 000 ukrainska medborgare som sökt sig till Sverige för tillfälligt skydd enligt massflyktdirektivet. Det är dock beklämmande att familjer till de som modigt kämpar mot Rysslands brutala invasionskrig vittnar om tuffa levnadsförhållanden i Sverige, och lever i stor risk för utsatthet. Frivilligorganisationer larmar om att ukrainska barn och kvinnor går hungriga. Sverige sticker ännu ut med en avsevärt lägre ersättning till ukrainska flyktingar än i våra grannländer. Detta är skamligt för vårt land.

Motionärernas förslag om att ukrainska medborgare ska ges tillgång till stadens utbud av yrkeshögskoleutbildningar och att medel avsätts för detta är något vi stödjer till fullo. Massflyktdirektivet var aldrig tänkt som en långsiktig lösning, men tyvärr är kriget nu inne på sitt tredje år. Att snabbt undanröja alla de hinder som står i vägen för ukrainare att finna försörjning och i någon mån upprätta ett normalt liv bör vara en självklarhet – men vi ser tyvärr att såväl Sverige som Stockholm gör för lite, och för sent.

Det är beklagligt att det breda engagemanget för Ukrainas sak och för att förbättra ukrainares levnadssituation som återfinns hos civilsamhället, inte återspeglas i varken regeringens eller majoritetens arbete. Först 1 november träder de nya reglerna i kraft, som ger rätt till folkbokföring och etableringsersättning. Vi ställer oss frågande till varför staden väljer att dröja med att implementera denna nödvändiga förändring och beklagar att en lösning inte eftersöks för att erbjuda ukrainare yrkesutbildning mer omgående. Ukrainas sak är vår och Stockholms stad ska ta sitt ansvar i det gemensamma stödet.

Ärendet

I motionen från Jan Jönsson och Christina Tufvesson (båda L) framförs att ukrainska medborgare kan utveckla sin kompetens om de fick tillgång till yrkesutbildning på Komvux. Enligt motionärerna vill många ukrainare studera för att kunna få den typen av arbete de tidigare jobbat med. Motionärerna vill därför att staden genomför ett pilotprojekt med yrkesutbildning för ukrainska medborgare och avsätter medel i budget för detta.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd och Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 31 juli 2024 har i huvudsak följande lydelse.

För asylsökande och personer med tillfälligt skydd från Ukraina är rätten till utbildning begränsad enligt skollagen. Ukrainare har inte rätt till utbildning inom komvux med undantag för utbildning i svenska för invandrare och svenska som andraspråk.

Regeringen har kommit med en lagrådsremiss om *Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd* (Prop. 2023/24:151). Förslagen i remissen innebär att de ukrainare som haft tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet före den 1 november 2023 ska kunna folkbokföra sig från och med den 1 november 2024.

Stadsledningskontoret bedömer att ukrainares möjlighet till folkbokföring som kan bli aktuell från och med den 1 november 2024 bör inväntas. De ukrainare som folkbokförs i Sverige kan söka utbildning från hela vuxenutbildningens utbud och inom stadens ordinarie antagningsprocesser som gäller för alla personer som har rätt att studera inom komvux.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 maj 2024 följande.

Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Reservation av Christina Tufvesson (L) och Rune Thyselius (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Rune Thyselius (C), se Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

För asylsökande och personer med tillfälligt skydd från Ukraina är rätten till utbildning begränsad enligt skollagen. Ukrainare har inte rätt till utbildning inom komvux med undantag från utbildning i sfi och svenska som andraspråk.

Under 2023 fattade kommunfullmäktige i Stockholms stad beslut om att staden ska erbjuda sfi och svenska som andraspråk på grundläggande och gymnasial nivå för personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet (KS 2023/693, § 17, KS 2023/1089, § 12). Besluten föregicks av nya bestämmelser från regeringen om att kommuner får låta en person med tillfälligt skydd studera sfi och svenska som andraspråk.

Staten har det övergripande och ekonomiska ansvaret för asyl- och flyktingmottagandet. Kommuner har haft möjlighet att söka statsbidrag från Skolverket för att finansiera sfi för personer med tillfälligt skydd. Sveriges kommuner och regioner konstaterar dock att kostnaderna i kommunerna har varit högre än det statsbidrag som utlystes under 2023. Det har inte funnits något statsbidrag eller annan ekonomisk kompensation från staten för de kommuner som även erbjuder svenska som andraspråk.

Regeringen har kommit med en lagrådsremiss om *Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd*. Förslagen i remissen innebär att de ukrainare som haft tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet före den 1 november 2023 ska kunna folkbokföra sig från och med den 1 november 2024.

De ukrainare som väljer att folkbokföra sig kommer ha rätt att studera inom vuxenutbildningen. Vid arbetsmarknadsförvaltningen pågår ett arbete för att förbereda inför ett eventuellt ökat inflöde av ukrainska elever till vuxenutbildningen efter den 1 november 2024. Förvaltningen, har likt motionärerna, uppfattat ett intresse från målgruppen att studera kombinationsutbildningar. Förvaltningen tror även att det kommer bli ett ökat söktryck till enskilda ämnen inom kurser på gymnasial nivå, till exempel engelska som många behöver komplettera sina studier med. Det gäller både personer med examen och ungdomar som läst på språkin introduktionsprogrammet.

Utifrån motionärernas förslag är förvaltningens bedömning att staden bör invänta ukrainares möjlighet till folkbokföring framför att starta ett pilotprojekt med yrkesutbildning för ukrainska medborgare. Då kan målgruppen söka utbildning utifrån hela vuxenutbildningens utbud och inom förvaltningens ordinarie antagningsprocesser som gäller för alla personer som har rätt att studera inom komvux. Vid en lagändring om folkbokföring för personer med tillfälligt skydd vill förvaltningen skicka med att det är viktigt att staden får en skälig ekonomisk kompensation från staten som har det yttersta ansvaret för flyktingmottagandet.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 22 augusti 2024 följande.

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Reservation av Peter Backlund (L), se Reservationer m.m.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 juli 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen är i regel positivt inställd till förslag som syftar till att hjälpa människor att komma ut i arbetslivet.

EU beslutade 2022 om att det så kallade massflyktingsdirektivet, som reglerar flyktingars rätt till tillfälligt skydd. Direktivet innebär att personer som har flytt från krigets Ukraina ska erbjudas tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd inom EU.

En undersökning som genomförts av FN:s migrationsorganisation IOM på uppdrag av regeringskansliet 2023 visar att mer än hälften av alla ukrainska flyktingar i arbetsför ålder i Sverige redan idag arbetar¹.

För asylsökande och personer med tillfälligt skydd från Ukraina är rätten till utbildning på Komvux begränsad enligt skollagen. De medborgare från Ukraina, som omfattas av massflyktsdirektivet, har inte rätt till utbildning inom Komvux med undantag från utbildning i sfi och svenska som andraspråk. Det är däremot möjligt att studera på högskolenivå.

Vad gäller förslaget från motionärerna om pilotprojektet önskar förvaltningen belysa att regeringen tidigare i år har kommit med en lagrådsremiss om ”förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd”². Förslagen i remissen innebär att de personer från Ukraina som haft tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet före den 1 november 2023, ska kunna folkbokföra sig från och med den 1 november 2024. Därtill har EU:s ministerråd den 13 juni i år beslutat att förlänga massflyktsdirektivet. Det beslutet innebär att de som varit i Sverige i minst tre år och som omfattas av massflyktsdirektivet har rätt att folkbokföra sig.

De personer från Ukraina som väljer att folkbokföra sig kommer att ha rätt att studera inom vuxenutbildningen. Vid arbetsmarknadsförvaltningen pågår ett arbete för att förbereda inför ett eventuellt ökat inflöde av ukrainska elever till vuxenutbildningen efter den 1 november 2024.

---

¹ IOM – Ukrainians and third-country nationals under temporary protection in Sweden, s. 5

² Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd (utkast till lagrådsremiss) - Regeringen.se

Merparten av de personer från Ukraina som är i yrkesverksam ålder har varit i landet minst ett år och de flesta kommer att kunna folkbokföras under 2025, eller tidigare, om lagrådets förslag träder i kraft den 1 november 2024.

Utifrån motionärernas förslag är förvaltningens bedömning att staden bör invänta ukrainares möjlighet till folkbokföring framför att starta ett pilotprojekt med yrkesutbildning för ukrainska medborgare. Då kan målgruppen söka utbildning utifrån hela vuxenutbildningens utbud och enligt de ordinarie antagningsprocesser som gäller för alla personer som har rätt att studera inom Komvux.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen saknar närmare kunskap om hur många personer från Ukraina som befinner sig i Stockholm och hur många av dem som är kvinnor respektive män. Med anledning av detta är det svårt att dra slutsatser kring om "Motion om yrkesutbildning för ukrainska medborgare" ger direkta eller indirekta konsekvenser för dessa flyktingar eller förvaltningens målgrupper beroende på könstillhörighet. En vidare jämställdhetsanalys genomförs därför inte.

Barnrättsperspektiv

Studier visar att barn som växer upp i familjer där en eller flera föräldrar inte arbetar, riskerar att drabbas av försämrade ekonomiska förhållanden, vilket i sin tur ökar risken för försämrad hälsa och levnadsvillkor³. Det är alltså ur ett barnperspektiv positivt om vuxna personer från Ukraina kan komma ut i förvärvsarbete så fort som möjligt.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 29 augusti 2024 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Reservation av Charlotta Schenholm (L), Henrik Sjölander m.fl. (M) och Anette Nordvall (C), se Reservationer m.m.

Ersätтарыtrande av Benjamin Jiang (KD) instämde i reservationen av Charlotta Schenholm (L), Henrik Sjölander m.fl. (M) och Anette Nordvall (C),.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 juli 2024 har i huvudsak följande lydelse.

---

³ IFAU – Hellre rik och frisk, Rapport 2015:3, s. 1-2

Förvaltningen ser positivt på målsättningen att ukrainska medborgare kommer i utbildning och arbete. Detta gäller även flyktingar från andra länder. Förvaltningen vill lyfta följande.

Europeiska unionens råd har enats om att förlänga massflyktsdirektivet till den 4 mars 2026. Beskedet innebär att de ukrainare som kom till Sverige före 1 november 2022 kan folkbokföra sig i Sverige. Dessa individer får därmed fullt ut rätt till utbildning och barnen omfattas av skolplikt.

Parallellt har regeringen lämnat en lagrådsremiss om *Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd* till Lagrådet. Detta utkast till lag innebär att de ukrainare som haft tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet före den 1 november 2023 ska kunna folkbokföra sig från och med den 1 november 2024. De ukrainare som väljer att folkbokföra sig kommer ha rätt att studera inom vuxenutbildningen. I stadens arbetsmarknadsförvaltning pågår arbetet att förbereda inför ett eventuellt ökat inflöde av ukrainska elever till vuxenutbildningen.

Förvaltningen har störst rekryteringsbehov inom vård och omsorg och idag arbetar ett tiotal ukrainska medborgare inom äldreomsorgsavdelningen i så kallade *BEA anställningar, Bestämmelser för arbetsmarknadspolitiska insatser*.

Förvaltningen tolkar motionen som att den avser yrkesutbildning, inte legitimationsyrken. Eftersom det idag finns studievägar för akademiker och legitimerad personal bedömer förvaltningen att yrkesutbildning på KomVux blir en omväg för denna grupp som nu kan folkbokföra sig och söka utbildning i Sverige.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 13 juni 2024 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) som föreslog att nämnden skulle besluta att bifalla motionen.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på målsättningen att ukrainska medborgare kommer i utbildning och arbete. Detta gäller även flyktingar från andra länder. Förvaltningen vill lyfta följande.

Regeringen har lämnat en lagrådsremiss om *Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd* till Lagrådet. Detta utkast till lag innebär att de ukrainare som haft tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet före den 1 november 2023 ska kunna folkbokföra sig från och med den 1 november 2024. De ukrainare

som väljer att folkbokföra sig kommer ha rätt att studera inom vuxenutbildningen. I stadens arbetsmarknadsförvaltning pågår arbetet att förbereda inför ett eventuellt ökat inflöde av ukrainska elever till vuxenutbildningen efter den 1 november 2024.

Personer från Ukraina har idag rätt att läsa SFI, svenska som andraspråk samt att göra provning i de kurser som finns på KomVux. De med yrkeserfarenhet kan göra provning i relevanta ämnen och få ett eller flera betyg på gymnasial nivå och söka arbete med hjälp av dessa. Förvaltningen har störst rekryteringsbehov inom vård och omsorg medan prognosen visar minskat behov av barnskötare på grund av minskat barnunderlag. För äldreomsorgen skulle en kombinationsutbildning med svenska som andraspråk 1, 100 poäng och vårdbiträde 700 poäng kunna vara av intresse.

Förvaltningen tolkar motionen som att den avser yrkesutbildning, inte legitimationsyrken. Eftersom det idag finns studievägar för akademiker och legitimerad personal bedömer förvaltningen att yrkesutbildning på KomVux blir en omväg för denna grupp.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Barnrättsanalys

Förvaltningen bedömer att ”Motion om yrkesutbildning för ukrainska medborgare” skulle kunna ge positiva konsekvenser för barn om den leder till att deras förälder/föräldrar får en ökad chans till arbete. Detta i form av ökad känsla av trygghet på grund av mer välmående förälder/föräldrar och förbättrad ekonomisk situation.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen saknar närmare kunskap om hur många personer från Ukraina som befinner sig i Stockholm och hur många av dem som är kvinnor respektive män men antar att flertalet är kvinnor. Vidare saknar förvaltningen kunskap om hur många som har utbildning inom hälso- och sjukvård eller vård och omsorg. Med anledning av detta är det svårt att dra slutsatser kring om ”Motion om yrkesutbildning för ukrainska medborgare” ger direkta eller indirekta konsekvenser för dessa flyktingar eller förvaltningens målgrupper beroende på att de är kvinnor/flickor eller män/pojkar. En vidare jämställdhetsanalys genomförs därför inte.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 21 augusti 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen delar Stockholm Business Regions synpunkter.

Koncernledningen menar att Stockholms stad bör invänta ukrainares möjlighet till folkbokföring framför att starta ett pilotprojekt med yrkesutbildning för ukrainska

medborgare. När personerna är folkbokförda i Stockholm kan de söka hela vuxenutbildningens utbud och inom de ordinarie antagningsprocesserna.

Underremisser

Stockholm Business regions remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholm Business Region ställer sig generellt positiva till att ukrainska flyktingar erbjuds utökad möjlighet att studera vuxenutbildningar.

Stockholm Business Region framhåller vikten av att planer på kommunal nivå synkroniseras med planer på nationell nivå. Regeringen har nyligen lämnat en proposition med förslag som innebär att de ukrainare som haft tillfälligt skydd i Sverige enligt massflyktsdirektivet före den 1 november 2023 ska kunna folkbokföra sig från och med den 1 november 2024. I samband med folkbokföring kommer personer med tillfälligt skydd anses vara mottagna i kommunen. Kommunen har då rätt till statlig ersättning för kostnader för mottagandet.

Många av de ukrainska vuxna flyktingarna som kommit till Sverige och Stockholm har kompetens och erfarenheter inom olika yrken som arbetsgivare i Stockholm efterfrågar. Stockholm Business Region menar att genom att erbjuda personerna utbildning kan de snabbare komma in på arbetsmarknaden och fylla arbetsgivarnas behov.

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation av Christina Tufvesson (L) och Rune Thyselius (C)

Att avslå förvaltningens förslag till beslut

Att därutöver anföra följande:

Av förvaltningens svar framgår att man anser att staden bör invänta ukrainares möjlighet till folkbokföring, som kan bli möjligt från och med den 1 november 2024, innan ukrainare ges möjlighet att söka till yrkesutbildningar.

Miljontals ukrainare lever på flykt i Europa och i Sverige finns det ca 55 000 ukrainska flyktingar.

Det är naturligtvis ytterst angeläget att ukrainska flyktingar får utveckla och förbättra sin kompetens. Detta är mycket angeläget dels ur individsynpunkt, för att de ska kunna komma in på arbetsmarknaden, försörja sig själva och sina familjer och kunna leva som självständiga och produktiva individer. Men det är också viktigt ur samhällssynpunkt, samhället har ett stort intresse av att de ukrainska flyktingarna klarar sig själva och kan bidra till det samhälle de lever i.

Mot den bakgrunden anser vi Liberaler att det är både angeläget och möjligt att starta ett pilotprojekt med yrkesutbildning för ukrainare så fort som möjligt, i stället för att invänta den 1 november, som förvaltningen föreslår.

Särskilt uttalande av Rune Thyselius (C)

Centerpartiet ställer sig helhjärtat bakom insatser som underlättar för de omkring 50 000 ukrainska medborgare som sökt sig till Sverige för tillfälligt skydd enligt massflyktdirektivet. Det är dock beklämmande att familjer till de som modigt kämpar mot Rysslands brutala invasionskrig vittnar om tuffa levnadsförhållanden i Sverige, och lever i stor risk för utsatthet. Frivilligorganisationer larmar om att ukrainska barn och kvinnor går hungriga. Sverige sticker ännu ut med en avsevärt lägre ersättning till ukrainska flyktingar än i våra grannländer. Detta är skamligt för vårt land.

Motionärernas förslag om att ukrainska medborgare ska ges tillgång till stadens utbud av yrkeshögskoleutbildningar och att medel avsätts för detta är något vi stödjer till fullo. Massflyktdirektivet var aldrig tänkt som en långsiktig lösning, men tyvärr är kriget nu inne på sitt tredje år. Att snabbt undanröja alla de hinder som står i vägen för ukrainare att finna försörjning och i någon mån upprätta ett normalt liv bör vara en självklarhet – men vi ser tyvärr att såväl Sverige som Stockholm gör för lite, och för sent.

Det är beklagligt att det breda engagemanget för Ukrainas sak och för att förbättra ukrainares levnadssituation som återfinns hos civilsamhället, inte återspeglas i varken regeringens eller majoritetens arbete. Först 1 november – drygt ett halvår bort, träder de nya reglerna i kraft, som ger rätt till folkbokföring och etableringsersättning. Vi ställer oss frågande till varför staden väljer att dröja med att implementera denna nödvändiga förändring och beklagar att en lösning inte eftersöks för att erbjuda ukrainare yrkesutbildning mer omgående. Ukrainas sak är vår och Stockholms stad ska ta sitt ansvar i det gemensamma stödet.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation av Peter Backlund (L)

1. Att bifalla motionen
2. Att utöver det anföra.

Av förvaltningens svar framgår att man anser att staden bör invänta ukrainares möjlighet till folkbokföring, som kan bli möjligt från och med den 1 november 2024, innan ukrainare ges möjlighet att söka till yrkesutbildningar.

Miljontals ukrainare lever på flykt i Europa och i Sverige finns det ca 55 000 ukrainska flyktingar.

Det är naturligtvis ytterst angeläget att ukrainska flyktingar får utveckla och förbättra sin kompetens. Detta är mycket angeläget dels ur individsynpunkt, för att de ska kunna komma in på arbetsmarknaden, försörja sig själva och sina familjer och kunna leva som självständiga och produktiva individer. Men det är också viktigt ur samhällssynpunkt, samhället har ett stort intresse av att de ukrainska flyktingarna klarar sig själva och kan bidra till det samhälle de lever i.

Mot den bakgrunden anser vi Liberaler att det är både angeläget och möjligt att starta ett pilotprojekt med yrkesutbildning för ukrainare så fort som möjligt, i stället för att invänta den 1 november, som förvaltningen föreslår.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation av Charlotta Schenholm (L), Henrik Sjölander m.fl. (M) och Anette Nordvall (C)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att tillstyrka motionen i sin helhet
3. Att därutöver anföra följande

Av förvaltningens svar framgår att man anser att staden bör invänta ukrainares möjlighet till folkbokföring, som kan bli möjligt från och med den 1 november 2024, innan ukrainare ges möjlighet att söka till yrkesutbildningar.

Miljontals ukrainare lever på flykt i Europa och i Sverige finns det ca 55 000 ukrainska flyktingar.

Det är naturligtvis ytterst angeläget att ukrainska flyktingar får utveckla och förbättra sin kompetens. Detta är mycket angeläget dels ur individsynpunkt, för att de ska kunna komma in på arbetsmarknaden, försörja sig själva och sina familjer och kunna leva som självständiga och produktiva individer. Men det är också viktigt ur samhällssynpunkt, samhället har ett stort intresse av att de ukrainska flyktingarna klarar sig själva och kan bidra till det samhälle de lever i.

Mot den bakgrunden anser vi att det är både angeläget och möjligt att starta ett pilotprojekt med yrkesutbildning för ukrainare så fort som möjligt, i stället för att invänta den 1 november, som förvaltningen föreslår.